


Zakonita selitev otroka - Poljska

 Izvirna jezikovna različica te strani [\[pl\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

KAZALO

- 1 V katerih primerih lahko eden od staršev zakonito premesti otroka v drugo državo brez soglasja drugega starša?
- 2 V katerih primerih je za premestitev otroka v drugo državo nujno soglasje drugega starša?
- 3 Kako je mogoče otroka zakonito premestiti v drugo državo, če drugi starš za premestitev ne da potrebnega soglasja?
- 4 Ali za začasno premestitev (npr. dopust, zdravstvena oskrba itn.) in za trajno premestitev veljajo ista pravila? Priložite ustrezne obrazce za soglasje, če ti obstajajo.



1 V katerih primerih lahko eden od staršev zakonito premesti otroka v drugo državo brez soglasja drugega starša?

Roditeljsko pravico praviloma skupaj izvršujeta oba starša. To izhaja iz člena 97(2) poljskega zakonika o družini in skrbništvu (*kode ks rodzinny i opiekuńczy*), v skladu s katerim starša skupaj odločata v bistvenih zadevah glede otroka, če pa se ne moreta sporazumeti, o teh zadevah odloči skrbniško sodišče (*sąd opiekuńczy*). Vsak starš samostojno, ne da bi se moral posvetovati z drugim staršem in dobiti njegovo soglasje, odloča samo v manj pomembnih zadevah glede otroka. V poljski sodni praksi se trajna in začasna premestitev otroka v tujino, tudi na počitnice, šteje za bistveno zadevo.

V skladu s členom 97(2) zakonika o družini in skrbništvu lahko starš odpelje otroka v tujino brez soglasja drugega starša samo, če:

- (a) je bila drugemu staršu z odločbo poljskega sodišča odvzeta roditeljska pravica v zvezi z otrokom (člen 111 zakonika o družini in skrbništvu);
- (b) je bila roditeljska pravica drugemu staršu začasno odvzeta z odločbo poljskega sodišča (člen 110 zakonika o družini in skrbništvu);
- (c) ima drugi starš omejeno roditeljsko pravico v zvezi z otrokom, ker ogroža interese otroka (člen 109 zakonika o družini in skrbništvu). O omejitvi roditeljske pravice odloča sodišče, pri čemer uporabi ukrep, s katerim se najbolje zaščitijo interesi otroka. Natančneje, starš, ki mu je bila roditeljska pravica omejena, lahko izgubi pravico do odločanja v bistvenih zadevah glede otroka ali v nekaterih od teh zadev. Če drugi starš s tako sodno odločbo izgubi pravico do odločanja o otrokovem običajnem prebivališču, ne more nasprotovati spremembi otrokovega običajnega prebivališča na Poljskem v običajno prebivališče v tujini;
- (d) so se pravice in obveznosti staršev do otroka spremenile na podlagi sodne odločbe, izdane v postopku razveze zakonske zveze (člen 58(1) in (1a) zakonika o družini in skrbništvu), razveljavitve zakonske zveze (člen 51(1) in (1a) v povezavi s členom 21 zakonika o družini in skrbništvu) ter prenehanja življenjske skupnosti (člen 58(1) in (1a) v povezavi s členom 61³(1) zakonika o družini in skrbništvu). To velja tudi za odločbe, izdane na podlagi člena 93(2) (v postopku ugotavljanja očetovstva), člena 106 (v postopku za spremembo sodne odločbe o roditeljski pravici in načinu izvrševanja te pravice, izdane v postopku razveze zakonske zveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze) ter člena 107(1) in (2) zakonika o družini in skrbništvu (v postopku za dodelitev izvrševanja roditeljske pravice enemu od staršev, kadar ne živita skupaj). Natančneje, sodišče lahko v takih primerih izvrševanje roditeljske pravice dodeli enemu od staršev, pri čemer pravice drugega starša omeji na določene obveznosti

in pravice do otroka. Če sodišče za razvezo zakonske zveze izvrševanje roditeljske pravice dodeli enemu od staršev in omeji roditeljsko pravico drugega starša, lahko ta starš svoje pravice in obveznosti, čeprav mu s tako sodno odločbo roditeljska pravica v zvezi z otrokom ni odvzeta, izvršuje samo, če mu to dovoli sodišče. Če sodišče ne prenese pravice do odločanja o otrokovem prebivališču na drugega starša, potem starš, ki mu je bilo dodeljeno izvrševanje roditeljske pravice, načeloma sam odloča o otrokovem prebivališču (kljub temu glej točko 2);

(e) je bila drugemu staršu z odločbo tujega sodišča, katere veljavnost je priznana na Poljskem, odvzeta pravica do soodločanja o spremembah otrokovega prebivališča.

2 V katerih primerih je za premestitev otroka v drugo državo nujno soglasje drugega starša?

Soglasje drugega starša je potrebno v vseh primerih, ki niso navedeni v prejšnji točki, zlasti kadar starš v celoti izvršuje roditeljsko pravico ali kadar je bila njegova roditeljska pravica omejena, vendar ni izgubil pravice do odločanja o otrokovem prebivališču. Poljska sodna praksa gre v zvezi s tem še dlje. Kot je vrhovno sodišče (*Sąd Najwyższy*) pojasnilo v odločbi z dne 10. novembra 1971 v zadevi III CZP 69/71, bi moral imeti starš, pri katerem je lahko otrok nastanjen v kraju njegovega prebivališča, pravico soodločati o spremembah otrokovega običajnega prebivališča, če bi bil zaradi takih sprememb navedenemu staršu dejansko onemogočen stik z otrokom. Tako lahko drugi starš, tudi če sodišče na primer v postopku razveze zakonske zveze temu staršu ne dodeli pravice do soodločanja o otrokovem običajnem prebivališču, v skladu z navedeno sodno odločbo zahteva vrnitev otroka, če ne bi mogel izvrševati svoje pravice do stikov z otrokom.

3 Kako je mogoče otroka zakonito premestiti v drugo državo, če drugi starš za premestitev ne da potrebnega soglasja?

V takih primerih je treba pri skrbniškem sodišču na Poljskem vložiti vlogo za nadomestno soglasje za odhod otroka v tujino. Vloge za tako soglasje lahko vložijo starši, ki jim roditeljska pravica ni bila odvzeta oziroma začasno odvzeta. Vloge lahko vložniki vložijo osebno: v takih primerih poljsko pravo ne zahteva, da mora stranke pred sodiščem zastopati odvetnik. Kot prvostopenjsko sodišče je za obravnavo teh vlog stvarno pristojno okrajno sodišče (*sąd rejonowy*) (oddelek za zadeve družinskega in mladoletniškega prava), krajevno pristojno pa je sodišče v kraju otrokovega stalnega ali začasnega prebivališča.

4 Ali za začasno premestitev (npr. dopust, zdravstvena oskrba itn.) in za trajno premestitev veljajo ista pravila? Priložite ustrezne obrazce za soglasje, če ti obstajajo.

Kot je bilo navedeno zgoraj, je za kratkotrajno premestitev otroka v tujino potrebno soglasje drugega starša.

Obrazci za soglasje o premestitvi otroka v tujino (trajno ali začasno) se na Poljskem ne uporabljajo. Soglasje se torej lahko predloži v kateri koli obliki. Vendar se zdi priporočljivo dobiti pisno soglasje, ki bi se lahko uporabilo kot dokaz v morebitnem postopku za vrnitev otroka na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980. Pri pripravi takega soglasja je lahko koristna pomoč poljskega odvetnika, pravnega svetovalca ali notarja.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 28/06/2017